

Bohoslužby v Zábřehu 18.ledna 2015

J 1,35-42

Milé sestry, milí bratři, již jsem se zmínil o tom, že evangelista Jan má takový trochu jiný pohled na Ježíšův příběh. Více než události samotné zdůrazňuje jejich podstatu, důvod, proč se dějí, proč je chce svým čtenářům a posluchačům sdělit. Proto mají tyto události také poněkud rychlý spád. Když se podíváme na časovou osu, vidíme, že první den Jan řekne kněžím a levitům, že není Mesiáš, druhý den dosvědčí přítomnému zástupu, že Mesiáš je Ježíš a třetí den se už někteří z Janových učedníků za Ježíšem vydávají. Ale jak říkám, není zde tak důležité, jak rychle se vše seběhlo, ale je důležité v jakém sledu a co tím evangelista vyjadřuje.

Vlastně ten začátek Janova svědectví je velmi krásný a zajímavý. Jan je u Jordánu se dvěma svými učedníky a skoro jen tak mimochodem kráčí kolem Ježíš. A Jan také jen tak jakoby mimochodem prohodí, že je to beránek Boží. Nicméně toto prohození má za sebou velice důležité poselství, které se odvíjí od předchozích Janových slov. V těch slovech smíme pozorovat, jak Jan postupně své učedníky připravuje na Ježíšovo působení. Když Jan začal působit, mnozí v něj skládali mnoho nadějí. Vždyť jeho kázání bylo tak úžasné. Jeho činy tak strhující, křest, který konal, znamenal revoluci v dosavadním poklidném životě Božího lidu. Takže se nabízela otázka, zdali to opravdu není on, ten koho všichni čekají, ke komu celé generace s nadějí vyhlíží. Ale Jan to řekl jasně. Nejsem mesiáš, jsem hlas volající na poušti. Ukázal dál k tomu, že za ním jde ten, koho všichni čekají. A když přišel Ježíš k Jordánu, ukázal na něj a potvrdil, že toto je Mesiáš. A když tedy v dnešním příběhu učedníkům připomíná, že toto je ten Beránek Boží, vyzývá je k tomu, aby šli za ním. Jan tak v těchto slovech plní, co přijal jako své poslání. Chystá cestu pro Ježíše, předává mu své místo.

Toto Janovo ukázání k Ježíši mne docela zaujalo. Ono stojí na počátku učednictví těch, kteří Ježíše budou následovat. Ti první dva učedníci, co s Ježíšem tráví celý den, nejsou Ježíšem osloveni, ale sami za ním přicházejí. Dokonce ta scéna, kdy se Ježíš otočí a ptá se jich, co chtějí, člověka skoro zarazí, jakoby o ně ani nestál. Takže Ježíš v tuto chvíli není ten, který volá. Učedníci jdou za ním sami a jim ten prvotní impuls přichází od Jana Křtitele. Je nám takovým zajímavým příkladem, vzorem, který nelze pominout, když přemýšlíme nad tím, co to znamená činit Ježíšovi učedníky.

Ať se nám to líbí nebo ne, všichni se potýkáme s jedním zásadním problémem. Jsme rádi velicí, významní. Ačkoliv víme o postavení, které před Bohem máme, ačkoliv tolikrát slyšíme o pokoře, přeci jen rádi zvedneme hlavu trochu výš, přeci je rádi na sebe strhneme pozornost. A v případě učednictví je to docela zajímavý jev. Znamená totiž vázat učedníky spíše na sebe. Je příjemné, když za službou vidí lidé nás samotné. Dobře se tak buduje kult osobnosti, se kterým se můžeme setkat napříč všemi uskupeními, které lidé vytvářejí, církev nevýjimaje. Jenže právě v tom je nádherný příklad Janův. On měl bezesporu možnost strhnout na sebe zástup a opájet se pozorností, které se mu dostalo. Ale místo toho svým učedníkům říká, aby šli za Ježíšem. Upozorňuje na někoho zcela jiného. O něco později se odehraje příběh, ve kterém se budou lidé Jana ptát, zda mu nevadí, že Ježíš má více učedníků než on. A Jan na to řekne, že tak je to v pořádku. Nepřišel, aby shromáždil lidi kolem sebe, ale aby jim ukázal na Krista. A v tomto momentě začíná učednictví druhých i u nás. Nejde o to, aby lidé chodili za námi, ale jde o to, aby šli za Ježíšem, aby se nebáli následovat ho a jít s ním k němu domů.

Takový přístup, jaký měl Jan, vyžaduje hodně pokory, hodně silný vztah k Bohu. Je totiž zřejmé, že takto mohl ostatní na Ježíše odkázat jen proto, že věděl, co mu Bůh uložil a co má konat. Nehnal se do ničeho jiného, k ničemu jinému druhé nevedl. Měl připravit stezku a tu připravil. Jak jsme mohli vidět, začalo se dít, co je pro Ježíšovo dílo typické. Ten, kdo se s ním seznámil, zve dalšího, aby také mohl poznat Ježíše jako svého Krista, svého Mesiáše. Nicméně na začátku je právě ten krok Janův, který nedrží své učedníky u sebe, ale odevzdává je dál.

Další věcí, která stojí za pozornost je jednání Ježíšovo. V něm vidíme, jak takové získávání učedníků může vypadat. Ti dva, co k němu přišli od Jana, jednali dost nezvykle. Šli za Ježíšem, a až si jich všiml a ptal se po důvodu jejich jednání, řekli, že chtějí vědět, kde bydlí. Těžko říct, jak bychom na takovou otázku reagovali. Představte si, že jde někdo stále za vámi a když vám to nedá a oslovíte ho, chce vědět, kde bydlíte. Nicméně zde je potřeba poukázat na dva detaily. To je prostě Jan. Jeho svědectví nemůžeme číst jako román, ale musíme dávat pozor i na ty detaily. Jedním z nich je použitý výraz. Doslova jde o zůstávání, zdržování se. Nemusí tedy nutně označovat místo trvalého pobytu, nemusí to být dokonce ani žádný dům. Zkrátka to může být jen dotaz na to, kam kráčí, na kterém místě se zastaví a chvíli zůstane, protože jdou za ním. Druhý detail je v oslovení. Nazvali ho mistrem. V takové situaci tážení po místě pobytu není možné brát jako výraz zvědavosti, jaké to tam má, jak to vypadá u něho doma, ale je to hledání místa, kde učí, místa, kde s ním mohou mluvit a kde jako mistr žákům předá i jim své myšlenky. Takže ono to na první pohled podivné jednání má vlastně docela jasný smysl. A rekce Ježíšova je tak odpovědí nikoliv na zvědavost, ale na touhu po hledání. A tak je zve k sobě, zve je do svého společenství. A právě v tom je jeho jednání pro nás důležité. Četli jsme, že s ním zůstali celý den až někdy do čtyř hodin odpoledne. To je docela dost času. Možná někoho napadne, že Ježíš beztak neměl co na práci, jen tak se poflakoval a tak neměl problém celý den trávit s těmato dvěma týpký. Jenže ono to je trochu jinak. Nejde o to, co měl nebo neměl na práci, jde o to, že si udělal čas. A uděl si ho tolik, kolik je třeba. Pro učedníky je toto nesmírně důležité. Vždyť si můžeme vzpomenout na vlastní děti. Jestliže mají být dobře vychovány, je třeba se jim věnovat, je třeba jim dát svůj čas. Výchově dětí se nelze věnovat jen v určené hodiny. A tomu

nás učí i Ježíš, když se máme věnovat výchově jeho učedníků. My jsme příliš podlehlí božstvu jménem čas a necháme si od něj příliš mluvit do našich aktivit. A tak se stane, že na důležité věci najednou nějak čas nezbývá. Chceme mít všechno hned. Chceme mít přes noc hotového učedníka a tak vše kolem uděláme honem honem, ať už to máme z krku, ať už si můžeme odškrtnout další vyřízenou položku v diáři. Jenže takto se pro Boží království přeci pracovat nedá. Jak ukazuje Ježíš, dělá si na učedníky čas, věnuje se jim, nehlídá, že teď už by měl zase dělat něco jiného. A protože se jim věnuje, proto také mohou skutečně poznat, že je Mesiáš.

Získávání učedníků je úkol, který jsme dostali od Ježíše. Patří to tedy neodmyslitelně k následování. Kromě toho, že se máme při získávání učedníků zaměřit na Krista, že jim máme dát svůj čas, ukazuje se ještě jedna důležitá věc. Tou je právě ono samotné učednictví. Ježíš ještě ani nestihl veřejně vystoupit a už má první dva učedníky. O čem to svědčí? Ježíš, stejně jako Jan Křtitel věděli, že jejich dny jsou omezené. Ježíš nebude chodit po Izraelské zemi věčně a zvěstovat dobrou zprávu všem lidem. A tak myslí na to, že jeho dílo ponese jednou dál někdo další. Stejně to je u našeho díla. Je skvělé, když něco umíme, když se ve svém oboru staneme mistry. Jenže bez následovníků je to vlastně k ničemu. A tak již vlastně od začátku svého díla je na nás, abychom hledali a vychovávali své pokračovatele, abychom svěřené dílo nebrali jen do svých rukou, ale mysleli na to, že patří Bohu, že nejde o to, jak my se do dějin zvěstování zapíšeme, ale jde o to, jak své dílo dokonáme, jak naplníme Boží vůli. Možná se to může zdát být těžké, ale také je třeba si uvědomit, že právě toto je poslání našeho života. Čím jiným bychom měli smysluplně naplnit svůj čas, když ne právě následováním Krista a získáváním učedníků? Čemu jinému bychom měli dávat v životě přednost ne-li právě proto, abychom dobře naložili s tím, co jsme dostali a předali to zase někomu dalšímu. Vždyť právě tím je i naše víra stále živá, když se předává, ne když se střeží jako zakonzervované tajemství, když si ji chráníme jen sami pro sebe.

Stejně jako mnoho jiných, i nás Ježíš pozval k následování. A stejně jako u mnoha jiných i na nás je, abychom to své následování sdíleli, předávali dál. Je přeci nádherné být tím, kdo smí ukazovat k Ježíši, kdo tak druhým smí pomáhat k věčnému životu. Je přeci báječné, když poznání vlastní svobody smíme použít k osvobození druhých a nikoliv k jejich zotročení.

Pane Ježíši, poznáním tebe jako Spasitele, přijetím tebe jako svého Mistra jsme směli být osvobozeni z pout toho zlého a směli jsme v tobě najít smysl svého života. Prosíme dej, ať tuto výsadu nemáme za cestu k pýše, ale ke svobodě i našich bližních.

neděle 18.ledna 2015

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal
Čtvrtek, 04 Červen 2015 10:57 -

Amen.